

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. директора ДУ "Інститут загальної та невідкладної хірургії імені В.Т.Зайцева НАМН України"

д.мед.н., академік НАМНУ,
професор Валерій БОЙКО

“ 22 ” 10 / 2024 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації головного хірурга Збройних Сил України, доцента кафедри військової хірургії Української військово медичної академії, к.мед.н., полковника медичної служби

ГУМЕНЮКА Костянтина Віталійовича

на тему: «Діагностика та хірургічне лікування сучасних вогнепальних кульових поранень живота з ушкодженням ободової кишки на різних рівнях медичного забезпечення в умовах війни (експериментально-клінічне дослідження)», поданої на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук з наукової спеціальності 14.01.03. «Хірургія».

Призначені рішенням Вченої ради ДУ "Інститут загальної та невідкладної хірургії імені В.Т. Зайцева НАМН України" (протокол № 9 від 21 жовтня 2024 року) рецензенти, а саме:

- **Криворотько Ігор Вадимович**, завідувач відділенням невідкладної хірургії, травматичного шоку, військової хірургії з хірургією надзвичайних ситуацій, анестезіології, реанімації та інтенсивної терапії ДУ «ІЗНХ ім. В.Т. Зайцева НАМН України», доктор медичних наук, професор;

- **Савві Сергій Олександрович**, завідувач відділенням захворювань стравоходу та шлунково-кишкового тракту ДУ «ІЗНХ ім. В.Т. Зайцева НАМН України», доктор медичних наук, професор;

- **Кравцов Олексій Віталійович**, завідувач відділенням опіків ДУ «ІЗНХ ім. В.Т. Зайцева НАМН України», доктор медичних наук,

розглянувши докторську дисертацію ГУМЕНЮКА Костянтина Віталійовича на тему: «Діагностика та хірургічне лікування сучасних вогнепальних кульових поранень живота з ушкодженням ободової кишки на різних рівнях медичного забезпечення в умовах війни (експериментально-клінічне дослідження)» (тему дисертації затверджено рішенням спільного засідання Вченої ради ДУ "Інститут загальної та невідкладної хірургії імені В.Т. Зайцева НАМН України" та кафедри хірургії №1 Харківського національного медичного університету, протокол № 8 від 14 червня 2021 року), наукові публікації, в яких висвітлено основні наукові результати, ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації

Діагностика та хірургічне лікування вогнепальних ушкоджень ободової кишки є складним питанням в системі надання медичної допомоги пораненим не тільки на війні, локальних збройних конфліктах, але і в цивільному житті в усьому світі. Ушкодження ободової кишки зустрічається у 52,7 % поранених з проникаючими вогнепальними пораненнями живота. На сході України з 2014 року триває збройний конфлікт, антитерористична операція а згодом – операція об'єднаних сил. При цьому кількість поранених внаслідок бойових дій становить 29–31 тисяча та загиблих 13–13,2 тисячі осіб. Питома вага поранених в живіт при збройних конфліктах коливається від 3,5 % до 11,8 %. В різні періоди проведення АТО на сході України питома вага бойової травми живота коливалась в межах 4,0–7,3 %, без тенденції до зменшення, незважаючи на застосування сучасних індивідуальних засобів захисту тулуба. Пошкодження ободової кишки в загальній структурі проникаючих поранень живота становить 15–23,2 %. За даними АТО-ООС ушкодження ободової кишки зустрічаються у 19–21 % поранених. Незважаючи на досягнення сучасної хірургії при бойовій травмі живота залишаються високою частота виникнення післяопераційних ускладнень 54–81%, летальність становить 12–31 %. Згідно з сучасними даними при ушкодженнях ободової кишки в останніх військових конфліктах, летальність досягає 65 %. Актуальність цього дослідження зумовлена появою нових раніше не описаних вогнепальних поранень ободової кишки, сучасними раничими снарядами з експансивними властивостями, які були виявлені в умовах бойових дій в АТО-ООС у поранених. Вирішення питань покращання діагностики, організації надання допомоги та вибору хірургічної тактики на різних рівнях медичного забезпечення при таких вогнепальних пораненнях визначає наукову новизну та практичну значимість цієї наукової роботи, що є актуальним та надзвичайно важливим.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Згідно договору між ДУ "Інститут загальної та невідкладної хірургії імені В.Т. Зайцева НАМН України" та Українською військово-медичною академією дисертаційна робота Гуменюка К.В. є фрагментом планових науково-дослідних робіт ДУ "Інститут загальної та невідкладної хірургії імені В.Т. Зайцева НАМН України" П.04.20 «Розробити діагностичну та хірургічну тактику при мінно-вибухових пораненнях м'яких тканин» (№ держреєстрації 0119U002465) та Української військово-медичної академії - «Система оцінки тяжкості бойової хірургічної травми» (№ державної реєстрації 0116U007313). Здобувач був виконавцем досліджень.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Дисертація є самостійною науковою працею здобувача. Автор самостійно визначені мета й завдання дослідження, проведений патентний пошук і аналіз наукової літератури по даній темі. Дисертантом самостійно виконаний експеримент, тематичний відбір хворих, виконані оперативні втручання та діагностичні маніпуляції. Автором особисто проведений збір, вивчення, аналіз і узагальнення отриманих даних. Дисертантом самостійно написані всі розділи дисертації, сформульовані її основні положення, практичні рекомендації й висновки. Більшість хірургічних оперативних втручань виконані автором самостійно в зоні бойових дій в Донецькій та Луганській областях. У роботах, виконаних у співавторстві, реалізовані наукові ідеї здобувача.

4. Ступінь використання у дисертації матеріалів і висновків кандидатської дисертації здобувача. Матеріали кандидатської дисертації кандидата медичних наук, доцента кафедри військової хірургії Української військово медичної академії, полковника медичної служби, головного хірурга ЗСУ Гуменюка Костянтина Віталійовича у докторській дисертації не використовувались.

5. Ступінь достовірності результатів проведених досліджень, висновків та рекомендацій, що викладені у дисертації. Дослідження проводилось з дотриманням основних біоетичних положень Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину, Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участі людини, Настанови з клінічних досліджень та наказів МОЗ України. Наукові положення, висновки та рекомендації, які викладені в роботі, отримані на достатньому фактичному матеріалі. Достовірність даних підтверджена окрім достатнього обсягу спостережень – використанням надійних статистичних методів обробки та аналізу даних.

6. Наукова новизна одержаних результатів дослідження.

Дисертантом розроблена модель проведення експериментальних балістичних досліджень сучасних снарядів, що наносять поранення, на імітаторах біологічних тканин людини (балістичному пластиліні, балістичному гелі) та дослідних тваринах. В експерименті статистично доведений значний вплив дії кінетичної енергії саме кулі 5,45x39 V-Max, з експансивними властивостями на форму ранового каналу, що в наступному визначило нову хірургічну тактику в діагностиці та лікуванні.

Вперше була запропонована візуалізація сторонніх тіл (куль) та наслідків вогнепального ушкодження ободової кишки в експериментальній комбінованій не біологічній та біологічній неживій моделі. Проведені експериментальні сучасні числові - 3 D математичні моделювання ранового каналу після пострілів кулями 5,45x39 ПС (7Н6М), та 5,45x39 V-Max.

Вперше дисертантом були проведені експериментальні та клінічні дослідження патоморфологічних змін в ободовій кишці при сучасних вогнепальних кульових пораненнях ободової кишки, встановлені патоморфологічні та гістохімічні відмінності таких вогнепальних поранень.

Вперше проведені експериментальні та клінічні дослідження вивчення незахищених ділянок тулуба і ободової кишки при наявності бронежилету в залежності від типу тілобудови поранених від сучасних ранячих снарядів.

Впроваджені сучасні малоінвазивні діагностичні та хірургічні лапароскопічні крайові степлерні резекції вогнепальних пульзових поранень органів черевної порожнини з ушкодженням ободової кишки у поранених на різних рівнях медичного забезпечення з наближенням високоспеціалізованої допомоги до поранених, що призвело до зменшення післяопераційних ускладнень та летальності.

Впроваджені організаційні заходи в наданні допомоги пораненим з вогнепальними кульовими ушкодженнями ободової кишки на різних рівнях медичного забезпечення під час бойових дій.

7. Практичне значення одержаних результатів дослідження. Вирішена проблема діагностики та лікування поранених з вогнепальними кульовими пораненнями живота з ушкодженням ободової кишки на різних рівнях медичного забезпечення під час бойових дій шляхом уточнення балістики сучасних снарядів, що ранять, розробки нових та удосконаленню існуючих методів діагностики та лікування з використанням сучасних малоінвазивних ендоскопічних та магнітних технологій. Вивчена частота та клініко-нозологічна структура вогнепальних кульових поранень ободової кишки.

Проаналізовані недоліки та помилки в існуючій лікувально-діагностичній тактиці на різних рівнях медичного забезпечення. Вивчені особливості сучасних вогнепальних кульових поранень живота з ушкодженням ободової кишки на біологічних та небіологічних експериментальних моделях.

Встановлені анатомо-топографічні особливості вогнепальних кульових поранень живота з ушкодженням ободової кишки при наявності індивідуальних засобів захисту – бронежилету від конституційної будови тіла поранених. Вивчені морфологічні та гістохімічні методи діагностики вогнепальних кульових поранень ободової кишки для визначення макроскопічних та мікроскопічних ушкоджень.

Розроблені нові та удосконалені існуючі методи діагностики вогнепальних кульових поранень ободової кишки. Вивчені клінічні особливості вогнепальних кульових поранень ободової кишки в залежності від топографо-анатомічної локалізації ушкоджень.

Удосконалені методи хірургічного лікування поранень вогнепальних кульових ушкоджень ободової кишки сучасними ранячими снарядами - кулями 5,45x39 “V-Max” з експансивними властивостями за рахунок оптимізації об’єму хірургічного втручання та впровадження лапароскопічних органозберігаючих операцій. Розроблені алгоритми діагностики та лікування при вогнепальних кульових пораненнях живота з ушкодженням ободової кишки.

8. Обізнаність здобувача з результатами наукових досліджень інших вчених за обраною тематикою. Здобувачем у процесі написання дисертації опрацьовано 305 актуальних літературних праць інших вчених, з яких 214 кирилицею та 91 латиницею, а саме Holcomb, J. B., Champion, H. R., Pruitt, B. A., Shen-Gunther, J., Hebrang, A., Decker, J. T. та ін. За обраною тематикою К.В. Гуменюк має високу обізнаність з результатами наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених.

9. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях.

Основні результати дисертаційної роботи викладені у 43 публікаціях, зокрема в 4 монографіях, 1 атласу, 1 методичних рекомендаціях, 32 статтях в наукових фахових журналах, відповідно до «Переліку наукових фахових видань України», та іноземних. Отримано 5 патентів України на корисну модель.

Праці, у яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Гуменюк К.В. Єдині протоколи надання екстреної медичної допомоги як елемент цивільно-військової взаємодії на територіях проведення спеціальних операцій в Україні / Рощін Г.Г., Мазуренко О.В., Кузьмін В.Ю., Сличко І.Й., Іванов В.І.,

- Дорош В.М., Гуменюк Н.І. // Травма. – 2020. Т. 21, №2. – С.74-87. (Особистий внесок здобувача: оформлення протоколів, надання екстреної медичної допомоги).
2. Гуменюк К.В. Перший етап реконструкції дефектів м'яких тканини при вогнепальному пораненні / І. П. Хоменко, Є. В. Цема, Р. М. Михайлусов, С. В. Тertiшний, О. М. Попова. // International Academy Journal Web of Scholar. – 2020. 6(48). – Р.31-35. (Особистий внесок здобувача: узагальнення результатів оперативних утручань, підготовка тексту статті до друку).
 3. Гуменюк К.В. Створення концепції термографічної класифікації вогнепальних поранень м'яких тканини / І. П. Хоменко, Є. В. Цема, С. В. Тertiшний. // World Science. – 2020. №4(56) Vol.1.P. 32-36. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, огляд та аналіз літератури, узагальнення результатів дослідження, оформлення та підготовка тексту статті до друку).
 4. Гуменюк К.В. Імплементация принципів реконструктивної хірургії у поранених з дефектами м'яких тканин на IV рівні медичного забезпечення / Хоменко І. П., Король С. О., Михайлусов Р. М., Тertiшний С. В., Гринчук М. М., Попова О. М. // World Science. – 2020. №8(60). Р. 30-33. (Особистий внесок здобувача: аналіз результатів лікування поранених, літературний пошук, підготовка тексту статті до друку).
 5. Гуменюк К.В. Погляд із минулого в майбутнє: безпілотні літаючі дрони як елемент евакуації поранених у медичній службі Збройних Сил України / Горошко В.Р. // Медицина невідкладних станів. – 2020.Т.16, №5. – С.22- 27. (Особистий внесок здобувача: літературний пошук, ідея дослідження, аналіз результатів, підготовка тексту статті до друку).
 6. Гуменюк К.В. Надання високоспеціалізованої медичної допомоги військовослужбовцям Збройних Сил України мініінвазивними рентгеноендоваскулярними методиками / Гангал І.І., Карпенко К.К.// Запорізький медичний журнал. – 2021. Т.23, №3(126). – С. 375-380. (Особистий внесок здобувача: концепція та дизайн дослідження, остаточне затвердження статті).
 7. Гуменюк К.В. Сучасні аспекти діагностики вогнепальних поранень живота. Досвід гібридної війни на сході України / Гречаник О.І., Абдуллаєв Р.Я., Лурін І.А., Негодуйко В.В., Слесаренко Д.О.// Klinichna khirurgiia.- 2021 May/June; №88(5-6), Р. 42-52. DOI: 10.26779/2522-1396.2021.5-6.42. (Особистий внесок здобувача: збір матеріалу, підготовка тексту статті до друку).
 8. Гуменюк К.В. Вогнепальні поранення товстої кишки як предиктор тяжкого перебігу бойової травми живота / Лурін І.А., Тимчук О.Б., Попова О.М. // Klinichna khirurgiia. - 2021 Jule/August; №88(7-8), Р. 39-43. DOI: 10.26779/2522-1396.2021.7-8.3. (Особистий внесок здобувача: концепція та дизайн дослідження, остаточне затвердження статті).
 9. Гуменюк К.В. Визначення провідного виду уражень військовослужбовців у сучасних військових конфліктах / Хоменко І.П., Король С.О., Цема Є.В., Михайлусов Р.М., Майданюк В.П., Тertiшний С.В., Попова О.М. // Харківська хірургічна школа. – 2021. №2(107). С. 128-133. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, аналіз результатів лікування хворих, підготовка тексту статті до друку).

10. Гуменюк К.В. Результати хірургічного лікування вогнепальних поранень товстої кишки / Марцинковський І.П., Богуш Г.Л., Вердеш В.Г. // Харківська хірургічна школа. – 2021. № 5-6(110-111). С. 52-56. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, аналіз результатів лікування хворих, підготовка тексту статті до друку).
11. Гуменюк К.В. Органозберігальні операції при вогнепальних проникаючих пораненнях живота з ушкодженням товстої кишки. Досвід надання медичної допомоги в умовах Антитерористичної операції/Операції об'єднаних сил / Усенко О.Ю., Лурін І.А., Негодуйко В.В., Михайлусов Р.М., Салютін Р.В. // Klinichna khirurgiia. – 2021. November/December; №88(11-12). С. 3-7. DOI: 10.26779/2522-1396.2021.11-12.03. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, аналіз результатів лікування хворих, підготовка тексту статті до друку).
12. Гуменюк К.В. Атлас бойової хірургічної травми (досвід антитерористичної операції/ операції об'єднаних сил) Під загальною ред. В.І. Цимбалюка. – Харків: Колегіум, 2021. – 385 с. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, аналіз результатів лікування хворих, підготовка матеріалів до друку).
13. Gumeniuk K. Features of gunshot colon damage with expansive bullets vs conventional bullets (data of joint forces operation at the east of Ukraine 2014 - 2020 yy.). / Popova O. // United European Gastroenterology Journal. – 2020. № 58 (9). P. 874-875. <https://doi.org/10.1002/ueg2.12144>. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, підготовка тексту статті до друку).
14. Гуменюк К.В. Медичне забезпечення Збройних Сил України під час антитерористичної операції та операції Об'єднаних сил на території Луганської та Донецької областей / Хоменко І.П., Лурін І.А., Цимбалюк В.І., Жаховський В.О., Лівінський В.Г., Галушка А.М., Швець А.В., Іванько О.М. – К.: “Видавництво Людмила“, 2020 Ч.ІІ – 437 с. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, аналіз результатів лікування хворих, підготовка матеріалів до друку).
15. Гуменюк К.В. Клініко-діагностичні аспекти вогнепальних поранень порожнистих органів живота (досвід АТО/ООС) / Гречаник О.І., Герасименко О.С., Абдуллаєв Р.Я., Лурін І.А., Негодуйко В.В., Слесаренко Д.О., Алексеєва Н.Б., Сюдмак М.С. // Харківська хірургічна школа. – 2021. №5-6(110-111). С. 71-81. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, аналіз результатів лікування хворих, підготовка тексту статті до друку).
16. Гуменюк К.В. Величина та структура санітарних втрат у війнах сучасних локальних збройних конфліктах при вогнепальних пораненнях живота з ушкодженням ободової кишки / Лавренчук О.А. // Харківська хірургічна школа. – 2021. №5-6(110-111). С. 47-51. (Особистий внесок здобувача: аналіз і статистична обробка даних, підготовка тексту статті до друку).
17. Gumeniuk K. Case of gunshot injury to the liver by a hand-made modified sniper bullet: organ-preserving surgical management with damage control tactics and transpapillary biliary decompression / I. Khomenko, I. Tsema, V. Slobodanyk, D. Rahushyn // General Surgery. – 2022. №2(3). P. 64-74. <http://doi.org/10.30978/GS-2022-2-64>. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, аналіз результатів, підготовка тексту статті до друку).

18. Gumeniuk K. Gunshot bullet trauma of the colon in combat patients injured in hybrid period of Russian-Ukrainian war during 2014-2020 / Igor Lurin, Ievgen Tsema, Lesia Malynovska, Maksym Gorobeiko, Andrii Dinets // Research Square. – 2022. №1. P. 1-15. DOI: <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-2086107/v2>. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, аналіз результатів, підготовка тексту статті до друку).
19. Гуменюк К.В. Особливості ключового виду та характеру вогнепальних уражень військовослужбовців під час сучасних збройних конфліктів /Лурін І.А., Хоменко І.П., Король С.О., Цема Є.В., Тертишний С.В., Попова О.М. // Харківська хірургічна школа. - 2022. № 2 (113). С. 59-63. DOI:<https://doi.org/10.37699/2308-7005.2.2022.1>. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, аналіз результатів лікування хворих, підготовка тексту статті до друку).
20. Gumeniuk Konstantyn V. Firearm reconstruction of the lower extremity. Multi-modal concept. / Lurin Igor A., Khomenko Igor P., Nehoduyko Volodymyr V., Tertyshnyi Serhii V., Hrynychuk Mykola M., Maidaniuk Volodymyr P., Popova Oksana M. // A case report. Am J Med Surg. October.- 2022;№ 9(3). P. 12-15. DOI 10.5281/zenodo.7091423. (Особистий внесок здобувача: літературний пошук, узагальнення результатів й підготовка до друку).
21. Gumeniuk K. Modeling of wound ballistics in biological tissues using engineering simulation software / V.Tsymbaliuk , I. Lurin, O. Herasymenko, S. Furkalo, D. Oklei, V. Negoduyko, M. Gorobeiko, A. Dinets. // Medicni perspektivi. 2023;28(1):37-48. <https://doi.org/10.26641/2307-0404.2023.1.275866>. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, аналіз результатів лікування хворих, підготовка тексту статті до друку).
22. Kostiantyn Gumeniuk. Gunshot injury to the colon by expanding bullets in combat patients wounded in hybrid period of the Russian-Ukrainian war during 2014–2020 / Igor A. Lurin, Ievgen Tsema, Lesia Malynovska, Maksym Gorobeiko and Andrii Dinets //BMC Surgery (2023) 23:23 <https://doi.org/10.1186/s12893-023-01919-6>. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, аналіз результатів лікування хворих, підготовка тексту статті до друку).
23. Настанови з воєнно-польової хірургії / за ред. К.В. Гуменюка, С.О. Короля, Р.В. Гибало. Київ: “Видавництво Людмила”, 2024. 572 с. (Особистий внесок здобувача: ідея публікації, підготовка тексту до друку).
24. Гуменюк К.В, Сіваш Ю.Ю, Роговський В.М, Бешлей Д.М, Слободянюк А.Т. Перший досвід застосування ендovasкулярної балонної оклюзії аорти у поранених з геморагічним шоком під час війни в Україні. // Медицина невідкладних станів. Том 20. №6, 2024. – С. 47-55. (Особистий внесок здобувача: аналіз результатів лікування хворих, підготовка тексту статті до друку).

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

25. Гуменюк К.В. Моделирование влияние осколков и осколочных боеприпасов на биологические ткани военнoслужащего в защитных элементах боевой экипировки / Яковенко В.В., Гречаник Е.И., Абдуллаев Р.Я., Быченков В.В., Собко И.В. // Азербайджанский медицинский журнал. – 2020. - №4. - С. 107 –115. (Особистий

- внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, аналіз результатів лікування хворих, підготовка тексту статті до друку).
26. Гуменюк К.В. Результати експериментального дослідження ранової балістики окремих типів і калібрів сучасних куль / Цимбалюк В.І., Лурін І.А., Усенко О.Ю., Кримчук С.Г., Грищенко О.В., Лопатюк К.А. // Медичні Перспективи. – 2021. Т. XXVI, № 4. С. 4 – 14. (Особистий внесок здобувача: проведення експериментального дослідження, аналіз результатів дослідження, підготовка тексту статті до друку).
 27. Гуменюк К.В. Експериментальне моделювання залишкової ранової порожнини на балістичному пластиліні з використанням стандартних та експансивних куль / Лурін І.А., Цема Є.В., Сусак Я.М., Дубенко Д.Є., Цема Є.Є. // Медична наука України. – 2021. Vol.17, №4. С.10-17. (Особистий внесок здобувача: проведення експериментального дослідження, аналіз результатів дослідження, підготовка тексту статті до друку).
 28. Gumeniuk Kostiantyn. Woundary ballistics of biological tissue's plastic deformation on the model of ballistic plastiline using hollow point and shape-stable bullets / Lurin Igor, Tsema Ievgen, Susak Yaroslav, Mykhaylenko Oleksandr, Nehoduiko Volodymyr, Krymchuk Serhiy, Gryshchenko Oleksandr, Lopatiuk Kostiantyn, Maksymenko Myhailo, Dubenko Dmytro, Tsema Yegor. // Journal of Education, Health and Sport. – 2021. №11(11). P. 37-57. DOI <http://dx.doi.org/10.12775/JEHS.2021.11.11.003>. <https://apcz.umk.pl/JEHS/article/view/JEHS.2021.11.11.003>. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, аналіз результатів лікування хворих, підготовка тексту статті до друку).
 29. Гуменюк К.В. Особливості хірургічної тактики при пораненнях і травмах товстої кишки в умовах ведення бойових дій / Прохоренко Г.А., Трутяк І.Р., Соболев І.П. // Klinichna khirurhiia. – 2021. September/October; 88(9-10). С. 33-37. DOI: 10.26779/2522-1396.2021.9-10.33. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, аналіз результатів лікування хворих, підготовка тексту статті до друку).
 30. Гуменюк К.В. Особливості патоморфозу вогнепальних кульових поранень живота з ушкодженням товстої кишки / Якімова Т.П., Губіна-Вакулик Г.І., Негодуйко В.В., Макаров В.В., Михайлусов Р.М. // Медицина сьогодні і завтра. – 2022. №91(2). С. 96-108. (Особистий внесок здобувача: аналіз результатів лікування поранених, підготовка тексту статті до друку).
 31. Гуменюк К.В. Гістохімічна оцінка ступеня ушкодження товстої кишки при вогнепальних кульових пораненнях / Якімова Т.П., Губіна-Вакулик Г.І., Негодуйко В.В., Макаров В.В., Михайлусов Р.М. // Експериментальна і клінічна медицина. – 2022. № 91(1). С.71-79. (Особистий внесок здобувача: літературний пошук, аналіз результатів лікування поранених, підготовка тексту статті до друку).
 32. Гуменюк К.В. Порівняльна оцінка гістологічних результатів сучасних вогнепальних поранень ободової кишки різними типами куль в експерименті. / Цимбалюк В.І., Лурін І.А., Чайковський Ю.Б., Грабовий О.М., Негодуйко В.В., Макаров В.В. // Світ медицини та біології. – 2022. № 1 (79). С. 244-248. DOI:

- 10.26724/2079-8334-2022-1-79-244-248. (Особистий внесок здобувача: літературний пошук, аналіз результатів, підготовка тексту статті до друку).
33. Гуменюк К.В. та співавт. Лікування поранених з бойовими ушкодженнями живота (за досвідом АТО/ООС): монографія / за ред. К.В. Гуменюка, І.П. Хоменка, І.А. Луріна та ін.; за заг.ред. В.І. Цимбалюка. – Херсон: Олді+, 2022. – 194 с. (Особистий внесок здобувача: ідея публікації, аналіз результатів, підготовка монографії до друку).
34. Гуменюк К.В. Використання хірургічного магнітного інструментарію для діагностики та видалення феромагнітних сторонніх тіл черевної порожнини при бойовій вогнепальній травмі / О. Ю. Усенко, І. А. Лурін, В. В. Негодуйко, Р. М. Михайлусов, А. П. Риженко, Р. В. Салютін. // *Klinichna khirurhiia*.- 2022. July/August № 89(7-8). С. 30-34. DOI: 10.26779/2522-1396.2022.7-8.30. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, аналіз результатів лікування хворих, підготовка тексту статті до друку).
35. Гуменюк К.В. та співавт. Моделювання вогнепальних поранень. Монографія. Під заг. ред. В.І. Цимбалюка. – Харків: Вид-во, 2022. – 322 с. (Особистий внесок здобувача: ідея публікації, моделювання експерименту, аналіз результатів, підготовка монографії до друку).
36. Гуменюк К.В. Показники інтенсивності рентгенофлюоресценції вмісту капсул металевих осколків м'яких тканин у поранених зі вибуховою та вогнепальною травмою / Лурін І.А., Бойко В.В., Замятін П.М., Хорошун Е.М., Михайлов І.Ф., Батурін О.А., Негодуйко В.В., Замятін Д.П., Тertiщний С.В. // *Медицина невідкладних станів*. – 2022.Том 18 №3. С. 49-56. doi:<https://doi.org/10/22141/2224-0586.18.3.2022.1491>. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, аналіз результатів лікування хворих, підготовка тексту статті до друку).
37. Гуменюк К.В. Ультразвуковая диагностика огнестрельных повреждений периферических нервов / Цымбалюк В.И., Лурин И.А., Абдуллаев Р.Я., Гречаник Е.И., Цымбалюк Я.В., Негодуйко В.В., Посохов Н.Ф., Король С.А. // *АТJ*.- 2022. №3. Р. 62-71. DOI: 10.34921/amj.2022.3.010. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, підготовка тексту статті до друку).
38. Гуменюк К.В. Використання сучасного магнітного та немагнітного інструменту для діагностики та видалення сторонніх тіл: методичні рекомендації / Цимбалюк В.І., Лурін І.А., Хорошун Е.М., та інш. – Харків: ФОП Бровін О.В., 2022. – 72 с. (Особистий внесок здобувача: ідея дослідження, літературний пошук, підготовка тексту методичних рекомендацій до друку).

Праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

39. Гуменюк К.В. Патент на корисну модель № 149863 (UA). Інструмент ендоскопічний магнітний для видалення сторонніх тіл / Михайлусов Р.М., Хорошун Е.М., Негодуйко В.В., Великодний О.М., Ковтун К.В., Гуменюк К.В., Шипілов С.А. – Заявлено 26.07.2021; Опубл. 08.12.2021// Бюл. №49. (Особистий внесок здобувача: патентно-інформаційний пошук, ідея, розробка і впровадження способу, аналіз клінічних результатів, оформлення заявки на винахід).

40. Гуменюк К.В. Патент на корисну модель № 149864 (UA). Пристрій магнітний ендоскопічний для видалення сторонніх тіл / Михайлусов Р.М., Хорошун Е.М., Негодуйко В.В., Великодний О.М., Ковтун К.В., Шипілов С.А., Велігоцький О.М., Донцов І.В.. – Заявлено 26.07.2021; Опубл. 08.12.2021// Бюл. №49. (Особистий внесок здобувача: патентно-інформаційний пошук, ідея, розробка і впровадження способу, аналіз клінічних результатів, оформлення заявки на винахід).
41. Гуменюк К.В. Патент на корисну модель №151027 (UA). Балістичний імітатор товстої кишки / Лурін І.А., Кокорін О.В., Куча М.С., Михайлусов Р.М., Макаров В.В., Негодуйко В.В., Перлін С. І., Попова О. М., Тіщенко В.І., Шевцов С.О., Хорошун Е.М.. Заявлено 26.01.2022; Опубл. 25.05.2022 //Бюл. № 21. (Особистий внесок здобувача: патентно-інформаційний пошук, ідея, розробка способу, аналіз результатів, оформлення заявки на винахід).
42. Гуменюк К.В. Патент на корисну модель № (19)UA (11)143329 (13)U (51) МПК (2020.01) А61В 6/00. Спосіб оцінки тяжкості пошкодження та стану постраждалого з вогнепальним та вибуховим пораненням в умовах бойових дій для прогнозу виживання / Гречаник О. І., Абдуллаєв Р.Я., Гур'єв С.О., Кулікова Ф.Й., Казмірчук А.П., Лурін І.А., Савицький В.Л., Заруцький Я.Л., Король С.О., Гибало Р.В. Заявлено 20.01.2020; Опубл. 27.07.2020 // бюл. № 14. (Особистий внесок здобувача: патентно-інформаційний пошук, ідея, розробка способу, аналіз результатів, оформлення заявки на винахід).
43. Гуменюк К.В. Патент на корисну модель № 156047 (UA). Пристрій для захисту внутрішніх органів при евентрації. Лурін І.А., Макаров В.В., Негодуйко В.В., Хорошун Е.М., Попова О.М. – Заявлено 22.12.2023; Опубл. 01.05.2024// Бюл.№18. (Особистий внесок здобувача: патентно-інформаційний пошук, ідея, розробка способу, аналіз результатів, оформлення заявки на винахід).

10. Впровадження наукових досліджень у практику. Теоретичні положення дисертації та практичні рекомендації за результатами досліджень впроваджені і використовуються в усіх хірургічних відділеннях військово мобільних госпіталів збройних Сил України, хірургічних клініках військово медичних клінічних центрів м. Київ, м. Харків, м. Одеса, м. Львів, м. Вінниця, м. Дніпро та медичних закладів: ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії ім. В.Т. Зайцева НАМНУ», КНП «Харківська міська клінічна лікарня швидкої та невідкладної медичної допомоги ім. проф. О.І. Мещанінова» ХМР, Київській міській лікарні швидкої медичної допомоги, відділення політравми. Теоретичні та практичні результати дисертації викладаються на кафедрі військової хірургії Української військово медичної академії для підготовки слухачів військових хірургів.

11. Апробація результатів дослідження.

Основні положення дисертації були представлені та обговорені на міжнародних та вітчизняних конференціях і з'їздах:

Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю “Сучасні технології надання спеціалізованої хірургічної допомоги в умовах мирного та воєнного часу” VIII збори хірургів та анестезіологів ЗС України м. Київ 18-20 вересня 2013.

Фахова школа “Хірургія, анестезіологія, реаніматологія: нові реалії” – 17.06.2022 р.

(online) м. Київ - “Діагностика та загальна характеристика сучасної бойової травми живота”.

Міжнародний науково-практичний форум “Новітні методи лікування в хірургії” 7-8 липня 2022 р. (Online) м. Івано-Франківськ - “Сучасні ендовідеохірургічні технології в лікуванні бойової травми живота”.

V ювілейний з’їзд колопроктологів України за міжнародною участю – “Сучасні ендовідеохірургічні технології в діагностиці та лікуванні вогнепальних ушкоджень ободової кишки” – “Хірургічна тактика при пораненнях ободової кишки в умовах сучасної війни” 20.10.2022 р. м. Київ.

XVI з’їзд військових хірургів та анестезіологів України Досягнення воєнно-польової хірургії та анестезіології в умовах бойових дій “Сучасна концепція організації надання хірургічної допомоги пораненим у війні в Україні” 20-21 жовтня 2022 р. (online) м. Київ. VI з’їзд судинних хірургів, флебологів та ангіологів України, 01.12. 2022 р. м. Київ – доповідь “Клініко-організаційні аспекти хірургічної допомоги пораненим з бойовими вогнепальними ушкодженнями ободової кишки та судин черевної порожнини”.

Науково-практична конференція з міжнародною участю “Актуальні питання невідкладної хірургії” 15 грудня 2022 рік (online), м. Харків – Новітні технології в діагностиці та лікуванні вогнепальних ушкоджень ободової кишки в умовах мобільного госпіталю.

Науково-практична конференція “Шалімовські дні. Хірургія у війні – актуальні питання надання хірургічної допомоги у воєнний час” 17.02.2023 р. м. Київ – “Лапароскопічні втручання при вогнепальних пораненнях на етапах евакуації.

Науково-практична конференція “Особливості хірургічної тактики при наданні хірургічної допомоги пораненим на II рівні” 03.03.- 04.03. 2023 р. м. Тернопіль – “Досвід етапного надання хірургічної допомоги при бойовій хірургічній травмі під час широкомасштабного російського вторгнення”.

Семінар "Академія хірургії, анестезіології та інтенсивної терапії від А до Я. Пацієнт з травмою: комплексний підхід "Менеджмент складних бойових пошкоджень 31.03.2023 р. м.Київ. Доповідь - Сучасні малоінвазивні технології в діагностиці та лікуванні бойової травми живота.

Науково-практична конференція з міжнародною участю “Актуальні питання невідкладної хірургії” 6-7 квітня 2023 р. м. Харків доповідь – Сучасна концепція хірургічної тактики при вогнепальних пораненнях.

Міжнародна науково-практична конференція в Німеччині в Дюсельдорфі 19-20 листопада 2022 році – “Сучасні лапароскопічні оперативні втручання при бойовій травмі живота”.

12. Характеристика здобувача, його шлях у науці, ступінь наукової зрілості. Проведені дослідження й опубліковані наукові праці характеризують К.В.Гуменюка як кваліфікованого фахівця і дослідника. Здобувач має глибокі фахові знання, здібний до наукових досліджень, вмiє глибинно аналізувати, аналітично мислити та формувати висновки. Методично проводив наукові дослідження за темою дисертації, приймав активну участь у науково - практичних конференціях, з’їздах, форумах, семінарах в Україні та за кордоном. За період роботи у закладах вищої освіти зарекомендував себе як сумлінного науковця та педагога.

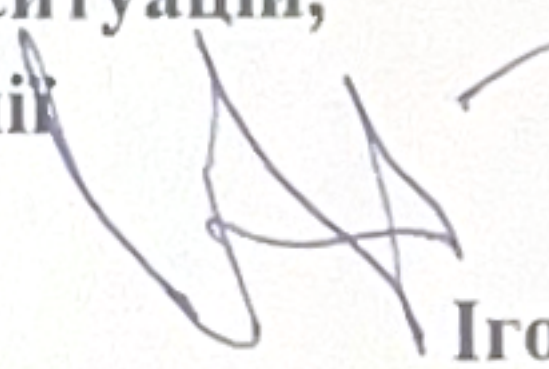
Гуменюк К.В. є сформованим, кваліфікованим науковцем з глибоким теоретичним та практичним рівнем підготовки, високою ерудицією та досвідом, виконує унікальні операції в воєнно-польових умовах. Все це дозволяє вважати його фахівцем з наукової спеціальності 14.01.03 «Хірургія».

Висновок

Враховуючи актуальність теми дослідження, наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, впровадження їх у практику, достатню повноту викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях, відповідність роботи вимогам Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року №1197, рекомендувати дисертацію к.мед.н. ГУМЕНЮКА Костянтина Віталійовича на тему: «Діагностика та хірургічне лікування сучасних вогнепальних кульових поранень живота з ушкодженням ободової кишки на різних рівнях медичного забезпечення в умовах війни (експериментально-клінічне дослідження)» до розгляду у спеціалізованій вченій раді на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук з наукової спеціальності 14.01.03 «Хірургія».

Рецензенти:

**Завідувач відділенням невідкладної хірургії,
травматичного шоку,
військової хірургії з хірургією надзвичайних ситуацій,
анестезіології, реанімації та інтенсивної терапії
ДУ «ІЗНХ ім. В.Т. Зайцева НАМН України»,
доктор медичних наук, професор**

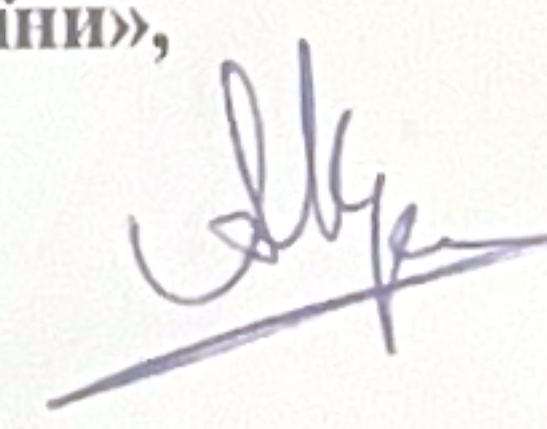
Ігор КРИВОРОТЬКО

**Завідувач відділенням захворювань стравоходу та
шлунково-кишкового тракту
ДУ «ІЗНХ ім. В.Т. Зайцева НАМН України»,
доктор медичних наук, професор**

Сергій САВВІ

**Завідувач відділенням опіків
ДУ «ІЗНХ ім. В.Т. Зайцева НАМН України»,
доктор медичних наук**

Олексій КРАВЦОВ